

İki aylık öykü dergisi

Heceöykü

Yıl 20 | Aralık 2023-Ocak 2024

ISSN 1304-7

Sayı 120

Heceöykü

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ

ISSN 1304-7604

YIL: 20 **SAYI:** 120

Aralık 2023-Ocak 2024

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ömer Faruk Ergezen

Yayın Kurulu: Ali Necip Erdoğan,
Ali Ulvi Temel, Emin Gürdamur, İsmail
Sert, Mehmet Kahraman, Rüveyda
Durmaz Kılıç

Dijital Medya: Rüveyda Durmaz Kılıç

Son Okuma: Esmâ Türkseven

Reklam ve Pazarlama Müdürü:

Recep Emin Avcı

Yönetim Yeri: Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara **Tel:** (312) 419 69 13

Fax: (312) 419 69 14

www.hece.com.tr

heceoyku@hece.com.tr

[Heceoykudergisi](https://www.instagram.com/heceoyku)

[heceoyku](https://www.instagram.com/heceoyku)

Teknik Hazırlık: Hece

Kapak: sarakusta.com.tr

Görsel Yönetmen: Hatice Ayan

Kapak Resmi: Feyza Ay

Baskı: Emsal Matbaa Tanıtım
Hizmetleri San ve Tic.Ltd.Şti.

Bahçekapı Mah. 2477.Cadde. No:6
Etimesgut/Ankara

HECE BASIN YAYIN LTD. ŞTİ.

2024 Abonelik Bedeli:

Hece Dergisi: 1.900 TL

Heceöykü: 780 TL

Hece Dergisi+Heceöykü: 2.490 TL

Hece Dergisi Kurumsal: 4.208 TL

Heceöykü Kurumsal: 2.419 TL

Heceöykü'ye gelen yazılar yayın
kurulunun onaylaması durumunda
takip eden üç sayıda yayımlanır. Gelen
yazılar yayımlansa da yayımlanmasa
da geri verilmez. İlkelerimize uyma-
yan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30. 11. 2023

İÇİNDEKİLER

4 ÖN YAZI

Emin Gürdamur, Nehirden Denize Kadar!, 4

7 FOTOĞRAF ÖYKÜ

AA, Filistinli Çocuklar, 7

8 ÖYKÜ

Ali Necip Erdoğan, Sapan ve Taş, 8 / M. Fatih Kutlubay, Çıksa da Kuyuda, 13 / Birgül Yangın Aslanoğlu, Seyir Tepesi, 21 / Rüveyda Durmaz Kılıç, Beni Senden Ayıran Neydi?, 22 / Esra Özdemir Demirci, Kural İhlali, 25 / Safiye Gölbaşı, Unutuş Sekansı, 28 / Selma Maşlak, Nereden de Çıktı Şu Panço?, 32 / Hatice Gülce, Günlüğüme Yazdığım Öylesine Bir Gün, 36 / Müzeyyen Çelik, İki Bardak, 42 / Emrah Kanlıkama, Cenaze, 46 / Nağihan Şahin, Ahrette İman Dünyada Mekân, 49 / Fatma Türk, Yumurta Büyüsü, 51 / Hande İkbâl, Vasat Rollerin Adamı, 56

60 KALDIĞI YERDEN

Abdullah Harmancı, Elif Genç, Dilara Ayşe Akdeniz, Ateşte Yanmam!, 60

66 ÖYKÜDE MİMARİ

Handan Acar Yıldız, Öyküde Işık ve Gölge (Karakter Yaratma), 66

68 DUYGU OKUMALARI

Hâle Sert, Adalet Ağaoğlu'nun "Savun Sevdam Sen Savun"unda Umudun Evrildiği Anlar, 68

71 FIRLATMA RAMPASI

Ali Necip Erdoğan, Yüzleşme, 71

73 DEFİNE ODASI

Serkan İnce, Gelimli Gidimli Dünyanın Bitimli Yolcusu: Kemal Ahmet, 73 / Kemal Ahmet, Ağlayan Nar ile Gülen Ayva, 85

89 ENİKONU

Muhammet Berat Can, Filistin Direniş Edebiyatı, 89

108 SÖYLEŞİ

Tuba Dere ile *Uzaklara Giden Hükümdar* Üzerine, Konuşan: Selma Maşlak, 108

113 YAŞADIĞIM GİBİ

Mehmet Aycı, Akşam Fillerle..., 113

116 KURAM YORUM

Aslıhan Keleş Kurtoglu, Edebiyat ve Sinemada İnsanı Kavrama Biçimleri: *Perdedeki Öykü*, 116

120 ÜÇ ANAHTAR

Mehmet Kahraman, 120

121 YAZAR KAFA

Ali Aycil: “Refik Halit’in kahramanlarından biri olmak isterdim.”, Söyleşi: Rüveyda Durmaz Kılıç, 121

125 BAŞKA DÜNYALARIN ÖYKÜLERİ

Mahmud Ebu Haşhaş, Ramallah Sevgilim, Çev: İshak Yetiş, 125

129 İLK KİTAP SÖYLEŞİSİ

Ayşe Hicret Aydoğan: “Acıyı, yalnızlığı, öfkeyi yazmayı aynı zamanda bir başkaldırı olarak görüyorum.” Konuşan: Emrah Kanlıkama, 129

133 HECEÖYKÜ’DE İLKLER

Erdi Ülküseven, Şairin Ölümü, 133 / Saim Serhat Arslan, Osmanlı Bankası Soygunu, 140 / Tuba Vural, Lavanta Kokulu Bir Keder, 145 / Cihat Noyan, Boğaziçi’nde Bir Yaprak, 148

155 KİTAPLIK

Müzeyyen Çelik, Titiz Bir İlk Kitap:, *Mozart’ın Nasırlı Elleri*, 155 / Cahid Efgan Akgül, Ömer Vural’dan Hikâye Sağanağı: *Suyun Gördüğü*, 157 / Hande İkbâl, Karanlığın Bilincinden Işığın Patiklarına: *Karanlığı Tanıyorum*, 161 / Özge Korkmaz, Kendinden Çıkıp Kendine Varamayan: *Evine Dönemeyen Adam*, 163 / Çağlar Sarıtaş, İmgeler ve İşaretler: *Denizağaçları, Kemikyüzleri*, 166 / Beyhan Keçeli, Nadas Zamanlarının Kıvılcım Kurguları: *Nadas Yılkı Abeste*, 169, Nesrin Çoruh, Türk Öyküsünün Yapı Taşları: Sevinç Çokum’un İlk Kuşlar Uyanır’ı Üzerine, 172 / Berna Atagün, İmkânsız Aşklar Kitabı: *Raviyan-ı Abbar’dan Hikâyeler*, 174

NEHİRDEN DENİZE KADAR!

Heceöykü olarak “nehirden denize kadar özgür Filistin” davasını selamlıyoruz.

Aslında yeni yayın dönemine yeni bir heyecan, başka bir kapak, başka bir dosyayla başlayacaktık. Ama kardeşlerimizi öldürdüler. Kardeşlerimizi gözlerimizin içine baka baka öldürdüler. Sözün, sözle yaratılacak değerlerin anlamını yitirdiği bir eşikte, ne desek yaramıza, ne desek öfkemize, ne desek zilletimize merhem olmayacak bir çaresizlik içinde kalakaldık. Burası bir öfke durağı. Burası bebeklerin başına ölüm yağdıran katiller sürüsüyle göz göze geldiğimiz yer. Ya da Filistinli şair Nizar Kabbani'nin, “Hevâmiş ‘alâ Defteri’ n-Nukse” adlı şiirinde dediği yer:

“Ey hüzünlü vatanım!

Beni bir anda...

Aşk ve duygu şiiri yazan bir şairden

Bıçakla yazan bir şaire çevirdin...”

Sözüm ona uygar dünyanın birkaç yüzyıldır insanlığa pazarladığı palavraların, evrenselmiş gibi sunduğu beyannamelerin, Lahey adalet zırvalarının Siyonist bir maske biçiminde yüzlerden düştüğü; Statue of Liberty'den düştüğü, Big Ben'den düştüğü, La tour Eiffel'den düştüğü, Clock Royal Tower'dan düştüğü, Allah'ın cezası bütün kulelerden düştüğü kanlı bir zaman dilimine şahitlik ettik.

Onlar kardeşlerimizi canlı yayınlarda bombalarken; Gazze'nin semalarını fosfor bombalarıyla aydınlatma fişekleriyle cehenneme çevirirken, bizler o ışığın altında halklar arası çifte standardı gördük, boru hatlarına endekslenen adaleti gördük, başkalarının cehennemi olarak inşa edilen cennetleri gördük, duyarsızlığın nasıl suç ortağı olabildiğini gördük, kan ve kıyımdan başka bir anlam ifade etmeyen yüksek insanlık ideallerini gördük. Beyinleri cetvelle çizilmiş sözde

aydınların, hepimizden sakladıkları boyunduruklarıyla bize yıllarca utanmadan hürriyet dersi verdiklerini gördük. Bu kadar mı? Hayır! Soykırımı alenen destek veren kanlı şirketleri, sivillerin alevler içinde yanmasını keyifle seyreden uluslararası iş birlikçileri gördük.

Piyasalara inanmıyoruz. Reklam tabelalarına inanmıyoruz. Uygar dünyaya inanmıyoruz. Diplomasıye inanmıyoruz. Çocuk katillerine inanmıyoruz. Lanetli bir inancın, lanetli hezeyanlar peşinde maşrıktan mağribe uzattığı büyük, kanlı kollarıyla devletleri, şirketleri ele geçirdiğine, zaten ele geçirmiş olduğuna inanıyoruz. Çünkü bunu yaşayarak öğrendik. İnsanlığa, ahlaka, vicdana karşı bu topyekûn saldırı karşısında yorgun düşmeyeceğiz, yılgınlığa kapılmayacağız, hele hele uyuma numarası asla yapmayacağız. Öykücü Gassan Kenefânî'nin ifadesiyle, ölü olmadığımız sürece hasta değilmişiz gibi davranacağız! Filistinli öykücü Gassan Kenefânî, 1970 yılında Beyrut'ta kendisiyle yapılan röportajda siyonist işgalle yapılacak her türlü pazarlığı reddetmiş, bu onurlu tavrının bedelini katil İsrail tarafından aracına yerleştirilen bombayla ödemişti. Kenefânî'yle saf düzeni alarak onun sözlerini bütün Filistinliler adına tekrar ediyoruz: “Bizim için ülkemizi özgürleştirmek, haysiyet sahibi olmak, saygıdeğer olmak temel insan haklarına sahip olmak hayatın ta kendisi gibi elzemdir.”

Yine de çürümüş arzın şurasında burasında iyiliğe, eşitliğe, insan haklarına inancını koruyan, korumaya çalışan, dünyanın büyük şehirlerinde sokakları dolduran insanları, insan kardeşlerimizi Nazım Hikmet'in mısralarıyla selamlıyoruz:

*“her mili babride, her kilometrede dostum ve düşmanım var.
Dostlar ki bir kerre bile selâmlaşmadık
aynı ekmek, aynı hürriyet, aynı hasret için ölebiliriz.
Ve düşmanlar ki kanıma susamışlar
kanlarına susamışım.”*

* * *

Zarf kadar mazrufun da önemli olduğunu düşünerek bu yayın döneminde kapaklarımızı öykücü, çizer Feyza Ay'ın kalemine emanet ettik. "Enikonu" bölümümüzde Muhammet Berat Can, "Filistin Direniş Edebiyatı" konusunu işliyor. Bu sayıdan itibaren başlayan yeni bölümlerimiz var. Üç öykücü arkadaşımız her sayımızda öykü üzerine teorik, pratik tecrübelerini bizlerle paylaşacak.

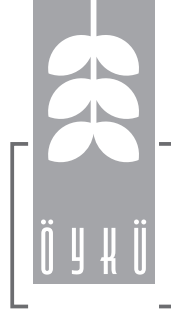
Handan Acar Yıldız, “Öyküde Mimari” köşesinde kurmacayı diğer sanat disiplinleriyle derinlikli bir yoruma tabi tutacak. Hâle Sert, “Duygu Okumaları” köşesinde öyküleri ayağa kaldıran, yürüten, okurun zihninde derinleştiren o merkez duygunun izini sürecek. Ali Necip Erdoğan, “Fırlatma Rampası” köşesinde öykücülere hap kabilinden kritik hatırlatmalarda bulunacak. Bu sayıda hepimizi heyecanlandıran yepyeni bir bölüme daha yer açtık. Tanzimat’tan bu yana dergilerde yer alan, sonra unutulmuş öyküleri bulup bugüne taşımayı amaçlayan bölümümüzün adı: “Define Odası” Sevgili Serkan İnce, her sayımızda matbuat tarihimizin tozlu raflarından bir öyküyü ve yazarının hikâyesini bizlerle buluşturacak. Ekip arkadaşımız Rüveyda Durmaz Kılıç ise “Yazar Kafa” adlı söyleşi bölümünde sahici, kısa ve içtenlikli sorularla yazarları daha bireysel daha içten bir sohbetin içine çekecek.

Genç öykücü arkadaşları ilgilendiren bir konuya daha dikkat çekmek istiyorum. Geride bıraktığımız yıl boyunca *Heceöykü*’de yüz otuz dört öykü yayımlandı. Bu öykülerden otuz beşi *Heceöykü*’de ilk kez öyküsü yayımlanan isimlere ait. Yani eserini yayımladığımız dört öykücünden biri, daha önce tanımadığımız öykücülerden müteşekkil. Ekip olarak bu durumdan ziyadesiyle memnunuz. Yeni ve iyi öykücülere alan açma noktasında heyecanımızın gelecek dönemde de artarak devam edeceğini söylemek isterim. Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere.

Emin Gürdamur

FOTOĞRAFÖYKÜ Filistinli Çocuklar, AA

Ali NECİP ERDOĞAN

Sapan ve Taş

Az önce ağlayarak konuşan adamın çıkardığı günahlar rahibin omuzlarına çökmüş, rahip oturduğu kabinde öylece kalakalmıştı. İnsanların günahlarını çıkarmak elbette iyi bir şey diye düşündü rahip ama burada, şu kabinde insanların kendince her şeyi itiraf edip günahlarını çıkarması iyi de sonra sanki hiçbir şey yapmamışlar gibi, eylemlerinin sonuçlarından kimse zarar görmemiş gibi çıkıp gitmeleri anlaşılır gibi değil. Bu itirafları bir mahkemede hâkimin huzurunda yapsalar muhakkak ki ceza alırlar. İçini dökerek rahatlamak, ağlayarak nedamet getirmek yeterli miydi, işte bunu bilemiyorum, dedi rahip kısık sesle. Başını kaldırıp kabinin tavanına, ahşap duvarlarına, kafesli küçük pencereye baktı. İtiraflar, günahlar her yana sıçramış işte... Zemine baktı, sanki yer döşemesiymiş gibi yayılmışlardı yere... Bütün bu itirafları, günahları birer birer toplayıp zihninde kazdığı çukura doldurmaya başladı. Tek bir zifos kalmayınca kadar dibe bucağa, kıyıya köşeye baktı. Her tarafın tertemiz olduğuna kanaat getirdikten sonra zihnindeki çukura doldurduğu itirafları, günahları imanının ya da belki kalbinin ateşiyle yakacaktı. İlk kıvılcım en günahsız cümleden çıkmalıydı: *Deus Refigium Nostrum*. Aşkla imanla söylenen cümleden çıkan kıvılcım zihnindeki çukura düştü. Bir zebaninin cehennem çukurundaki günahkârların üzerine fırlattığı ateş topu gibiydi. Ateş çukurun ortasına düşerken günahkârlar kaçışıp duvarlara yaslanıyorlardı. Önce yavaşça, sonra harlanarak duvarlara saldıran ateş herkesi ve her şeyi yutuyordu.

Ateşten yükselen alevleri seyretti, bazen alazlar kapatılmaya çalışılan kapıdan elini uzatan canavarlar gibi kâh imanına kâh aklına saldırıyor, şüphe kırıntıları bırakıyorlardı. Rahip başını hafifçe sağa sola sallayıp bu kırıntıların tutunamayıp

ateşe düşmelerini sağlıyordu ama illaki bir iki kırıntı aklının kıvrımlarından yol bularak kaçıyor, gizleniyorlardı ya da kalbinin odacıklarında bir hayalete dönü-şüyorlardı. Onları bir daha ortaya çıkacakları güne kadar asla bulamıyordu.

Çukurdaki ateş sakinleyip küller uçuşmaya başladığında göğsünden yükselen hıçkırıklara, gözlerinden akan yaşlara mâni olamıyordu. Küller ve hâlâ içten içe yanmaya devam eden közler etrafa saçılmasın diye gözyaşlarıyla yıkıyordu. İşte bu yüzden hemen kalkıp gidemiyordu rahip. Hava kararmıştı, yanmakta olan bir iki mumun cılız ışığı nereden girdiği belli olmayan hafif bir esintinin etkisiyle dalgalanıyor, kilisenin duvarlarında kubbesinde yılankavi gölgeler oluşturuyordu. Bazen bir gölgenin ellerini uzatıp boğazına sarıldığını zannediyor bazen de çarmıhtaki İsa'nın önünde diz çöktüklerini görüyordu. Gölgeler, dedi rahip mırılıyla, her yerdeler. İtirafların, günahların gölgeleri...

Rahip sesiyle irkildi. Bir adam günah çıkarma kabininden seslenmişti. Ne zaman gelmiş, ne kadar süredir orada belli değil. Nasıl oldu da duymadım geldiğini bu adamın diye geçirdi içinden korkuyla. Adam yeniden, Rahip, dedi, biliyorum akşam duasına başlayacaksınız ama beni dinlemelisiniz. Eğer itiraf etmezsem devam edemeyeceğim... Rahip birkaç kez yutkunup öksürerek sesini bulmaya çalıştı ve dinliyorum evladım, dedi. Benim adım David, dedi adam, bir Yahudi'yim, Amerika'dan geldim, turist olarak. Kudüs'ü ziyaret etmek, kutsal yerleri görmek ve dua etmek istiyordum. Ancak şu saldırılar her şeyi altüst etti. Neden böyle bir şey yaptılar diye çok kızdım onlara. Kadınları, çocukları, sivilleri öldürdüler, birçok kişiyi rehin aldılar. Ve ben bu gece Amerika'ya dönmek zorundayım. Dün burada, Kudüs'te Gazzeli bir gençle konuştum ve ona neden böyle bir saldırı yapıldığını sordum, bu teröristçe bir eylem değil miydi? Genç bana, siyonistlerin evlerini, topraklarını işgal ettiğini, Gazze'nin açık hava hapsanesine dönüştüğünü ve kutsal mekânlara alınmadıklarını söyledi. Buranın asıl sahibinin Yahudiler olduğunu, arzımevudu, kutsal Süleyman Mabedi'nin yeniden inşa edilmesi gerektiğini, bu yüzden Filistinlilerin buradan gitmesi gerektiğini söyledim. Burayı terk ederek hayatta kalabilirler, dedim. O genç bana, kimsenin bir yere gitmesine gerek yok, herkes yerinde kalabilir ve sizler iyi işler yapabilirsiniz, dedi. Bunu barışla yapmak çok kolayken neden kan ve gözyaşıyla yaptığımızı; kadın, çocuk, yaşlı demeden insanları öldürdüğümüzü sordu. Eğer, dedim, biz onları öldürmezsek onlar bizi öldürecek. Bu çok saçma bir çıkarım, dedi genç, önünüzde koca adam Amerika var, onun arkasına sığınmışsınız; teknolojiniz, silahınız, paranız, gücünüz, lobileriniz var. Koca adamla mücadele etmek için İşaya'ya gitmenize gerek yok, koca adam sizden yana. Üstelik Kral Saul de siz-

den yana. Ama, dedim, ama... söyleyecek bir şey bulamadım, bu topraklar bize vadedildi, diyebildim. Bu da çok saçma, dedi o genç adam, eğer size vadedildiyse, bu çok anlamsız ama diyelim vadedildi, bunu barışla adaletle refahla yapmanız daha kolay değil mi? Neden kan ve göz yaşıyla elde etmeye çalışıyorsunuz. İnsanlık bu kadar kazanım elde etmişken, insan hakları evrensel bildirgesi varken, kişi hak ve özgürlükleri bu kadar genişlemişken ve yasalarla güvence altına alınmışken, ki sizin Tanrı'nız Samuel'e İşaya'ya git dediğinde, Samuel, Kral Saul'ün bunu öğrendiğinde, kendisini öldürebileceğini söylemişti ve Tanrı'nız da, "Bana ne! Kullarımın hayatını hiçbir zaman hesaplamadım ben; git!" demişti, yani sizin tanrınız insanların hayatını önemsemezken yasalar insan hayatını ve onurunu önemiyor, buna rağmen şimdi sen bana vadedilmiş topraklar diyorsun, huzur ve barış ile vadedilmiş topraklarda olabilirsiniz ama böyle yapmıyorsunuz, tıpkı Tanrı'nız gibi insan hayatını hesap etmiyorsunuz, tarih sizi bu nedenle yargılayıp yok edecek. Saul de koca adam da sizden yana. Böyle giderse onlar da yok olacaklar.

Şimdi söyle bana Rahip, bu genç adam mı haklı yoksa biz mi? Rahip ne diyeceğini bilemedi, anlıyorum evladım, dedi, anlıyorum... Anlamıyorsun Rahip, dedi adam, anlamıyorsun. Hepimiz korkaklar sürüsüyüz. Tanrı'yla güreşecek güce sahip değiliz, Tanrı'yı böyle yenemeyiz. Tanrı'ya rağmen bir yere geldi insanlık ama bunu görmüyoruz. Eğer beş yaşındaki bir çocuk yirmi yaşındaki bir genci güreşte yenerse hepimiz biliriz ki genç oyun olsun diye yenilmiştir. Bu bir tuzak rahip, bu kötü bir tuzak. Adamın söyledikleri rahibin zihnindeki bütün düğmelere basmıştı. Rahip, dışarıdaki dünya ile içindeki dünyanın siyahla beyaz gibi yan yana durduğunu, birbirine karışmadığını, ara renklerin kaybolduğunu; adaletle, barışla, refahla her şeyin düzeltilebileceğini ama bunun neden mümkün olmadığını düşündü. Şu adam, diye geçirdi içinden, yapması gerektiği hâlde yapmadıkları yüzünden ve tercihlerinin yanlışlığı nedeniyle öylesine büyük bir korkuya kapılmış ki, dedi, üstelik de Hristiyan değil, bir Yahudi. Sahi dedi, bir Yahudi'nin ne işi var burada, şimdi durup dururken nereden çıktı, neden zihni mi karıştırdı? Ara sıra bir Yahudi'nin uğrayıp günah çıkardığı oluyordu, bunda şaşılacak bir taraf yoktu ancak bu adamın itirafı bir itiraf değildi, günahı da günah sayılamazdı. Fakat adam konuşurken çok büyük bir günah işlemiş gibi konuşuyordu ve nasıl oldu da diye düşündü rahip çok büyük bir günah işlediğini düşünen bu adamın etkisine girdim? Mırıltıyla, tuhaf, dedi kafasını sol tarafa çevirerek ve itiraf kabininin küçük kafesli penceresinden adamın gitmiş olduğunu, oturduğu sandalyenin boş olduğunu gördü. Ne zaman gitti bu adam, dedi

gözlere sandalyeye kilitlenmiş olarak. Birden sandalyenin üzerinde siyah bir nesne belirdi. Büyükçe bir kolye gibiydi ve ipi sandalyeden aşağı sarkıyordu. Eliyle kafesi iterek açtı ve daha dikkatli baktı. Karanlıkta ne olduğunu anlaması zordu. Bu yüzden oturduğu yerden kalkıp küçük pencereden kolunu uzatarak sandalyenin üzerindeki nesneyi aldı, küçük pencerenin kafesini kapattı, yerine oturdu ve ellerini dizlerinin üzerine koyarak avcunda tuttuğu nesneye baktı. Bir sapandı bu. Siyah sahtiyanı oldukça yumuşaktı, kenarlarına açılan deliklerden geçirilen ip, çokça kullanmaktan delikleri yırtarak genişletmişti. Sahtiyanın parlak derisi de yer yer dökülmüştü.

Adamın bu sapanı unuttuğunu zannetti ve bir anda zihninde canlanan sahneler rahibi sarsarak kendine getirdi. Amerikalı turist David, Yahudi David... Ses tonundan ve kabinin gıcırdayan tahta zeminine göre zayıf, orta boylu hatta sıksa biri olmalıydı... Yani, dedi rahip, yani, evet evet.. David sapanı unutmamış, bırakmış. Sapanın ipini tıpkı bir tespih gibi sağ eline dolayıp sahtiyanı avucuna almıştı ki solundaki kabinin kapısı bir kez daha açıldı. Rahip, David'in geri geldiğini düşündü ama oldukça iri cüsseli bir adamın kabine girmeye çalıştığını gördü kafesli küçük pencereden. Adam bunu güçlkle başardıktan sonra sağa sola dönmesine imkân kalmamış gibiydi çünkü adam kabini bütünüyle doldurmuştu. Yine de birkaç sarsıntıdan sonra oturabildi. Şimdi katlanarak kavanoza yerleştirilen bir sebze gibiydi. Nefesini toplayıp sesini ayarlamaya çalıştı, çatlak ve kısık sesle, rahip, dedi, durdu ve birkaç kez öksürerek boğazını temizledi, Rahip, dedi ve sustu. Sesi genizden gelen hırıltılı ve gür bir sestti. Küçük kafesli pencereden adamın sağ dizini ve üzerindeki kocaman elini göz ucuyla görebiliyordu rahip. Eline sardığı sapanın ipini çıkarıp sapanla birlikte avucuna gizledi, bakışlarını dizlerine koyduğu ve avcunda sapan olan ellerine odakladı ve korkuyla, dinliyorum... Dinliyorum evladım, diyebildi.

Elini küçük kafesli pencereye yaklaştırıp rahip, dedi adam yeniden, bunu al! Rahip yine göz ucuyla baktı ve kafesin hemen arkasında duran kocaman eli ve avcunun içindeki şeyi belli belirsiz gördü. Al bunu, dedi adam, hadi al! Bu taş, kan ve gözyaşını durduracak olan taştır. Rahip tedirginlikle ve korkuyla küçük kafesli pencereyi yavaşça açtı ve adamın avcunda minicik gibi gözükten taşı kavrayarak aldı. Taş, rahibin avucunu parmakları kavuşmayacak şekilde doldurmuştu ve oldukça ağırdı. Pencereyi kapattı. Koca adam yerinden doğrulurken iki eliyle tuttuğu başını kafesli pencereye yaklaştırıp, kime vereceğini bileceksin, dedi, ona git, kapısının bir parmak kan iziyle işaretlenmiş olduğunu göreceksin, elinde de bir anahtar olacak. Rahip korkuyla irkildi, neredeyse oturduğu sandal-

yeden düşüyordu, ellerini geriye doğru dayayıp sandalyenin düşmesini önledi. Soluğu kesilmişti. Koca adam güçlükle girdiği kabinden çıkmakta zorlandı, üç dört kez sarstı kabini, eklem yerlerinden dökülen tozlar rahibin genzine doldu, birkaç kez hapşırıldı rahip. Nihayet yalnız kalınca kendini kabinden dışarı attı. Tek bir mum aydınlatıyordu kiliseyi şimdi. Bir elinde sapan, bir elinde taş... Yanık mum ve toz kokusu; kasvetli, karanlık, dans eden gölgeler...

M. FATİH KUTLUBAY

Çıksa da Kuyuda

“Ölüm İsraili bir ustadır.”

Giorgio Agamben

Nisan uzaklardan duyulan şarkılarla geliyor yine. Yalnızlığa yalnızlık katsın diye dağ başına kurulan geri gönderme merkezinin bahçesinde rüzgârın elinden tutmuş sağa sola süzülüyor. Bahçeye bakan pencerelerin dört tarafı da vidalı. Bir hapishane heyulası devşirmiş bina. Dışı bahar, içi kış. Kirli camların kokusunu engellediği portakal çiçeklerine dikey gözünü Nahit. Bahçenin en dışındaki jiletli tellerin hemen altındalar ağaçlar. Nahit içerinin havasızlığını unutmak istercesine çekiyor içine duyamadığı kokuyu. Elinin altında dosyalar kıvrılıyor, içinde baharsız bir yıl. Sabahın erken saatinde çok kalabalıklaşmadan girdiler içeri. İşini bitirip gitme derdinde Nahit. Sıraya aldırıldığı dosyalar şimdi elinin altında. Bekliyor. Hemen yanında bekleme odası. Televizyon avazı çıktığına bağıyor. Elektronik cihazlar girişte alınmış. Merkezde görüşme sırası beklerken gömülecek küçük ekranlar olmayınca odadaki herkes yeni bir keşfin karşısında tutulmuş gibi televizyona dalmış. Öğle haberleri geçiyor. Tercüman elinde bürokrasi nişanesi, eski zamanlar pembesi dosyalardan biri ile kapısını çalıyor görüşme odasının. İzin beklemeden de dalıyor. “Şahsı getirdiler Nahit Bey. Alalım mı?” Portakal çiçeğinin kokusundan kolayına vazgeçmek istemiyor oysa Nahit. Bir süre daha tutuyor nefesini. İçinde büyütüyor kokuyu. Derin bir nefesle veriyor. Kafasını sallıyor. “Alalım.”

Şahıs karşısına kurulurken Nahit dosyaya dalmış, tersten tanzim edilen evrakları arkadan öne bir sıralamayla okumaya koyuluyor. Hani neredeyse boş gibi

dosya da. Elle tutulur evrak yok tozlu pembe kapak altında. Pasaport örneğini inceliyor ilkin -ki alışık olduklarının aksine ifadesiz değil- mutlu bir erkek yüzü var ilk sayfada. Fotoğraf siyah beyaz, epey de eski duruyor. Teyit etmek için kafasını kaldırıp karşısındaki şahsa bakıyor. Yirmili yaşının başında bir delikanlı. Esmer yüzüne yakışan sürmeli gözleri. Sakalları birkaç günlük. Gözleri onunkilere değince yeniden gülümsüyor fotoğraftaki gibi. Yarım bir ifadeyle de olsa karşılık veriyor Nahit. Sonra devam ediyor evraklara bakmaya. Sınır dışı etme kararında gerekçe kısmı boş. “Ülkeye yasal olmayan yollarla giriş yapmak” seçeneği işaretlenip sonradan silinmiş gibi. Yönünü tercümana verip ona yönelik olmayan hitabıyla soruyor: “Neden burada olduğunu biliyor musun?” Daha cümleyi tamamlamadan şahıs başını sallıyor. Sonra Arapçanın telaffuzuna kattığı kesinliğe yasal kıvraklıkla sürdürüyor. “Türkçe biliyorum.” Nahit alışık Türkçe bilen yabancılara. Tercümana kapıyı işaret ediyor. “Biz hallederiz.” Tercüman içlerinden birini çayır çayır yakacağı sigara paketinden bir dalı şimdiden çekmiş çıkışa doğru yürüyor bile. Kapı arkasından kendiliğinden kapanırken televizyonun sesi de kesiliyor.

Nahit “Evet.” diye sürdürüyor konuşmasını kaldığı yerden. “İsminiz neydi bir daha bakalım.” Şahıs, tercüman vasıtası ile konuşurken sen olan hitabın doğrudan kendisi ile konuşulurken size döndüğünü, bunun da Türkçede saygı ve resmiyet alameti olduğunu bilecek kadar hâkim dile. Nahit dosyayı karıştırırken “Evet. Faysal” diyor. Soyadını eklemesi gerektiğini fark edip “Faysal El Tahir.” diye yineliyor. “Memnun oldum. Neden burada olduğunuzu biliyor musunuz?” Faysal kafasını sallıyor. Az evvel tüm merkez personeli gibi anlatıcı için de adsız sansız yalnızca “şahıs” olan adam bir isim elbisesi giyiyor üstüne. Bir sayı, bir dosya numarası, şahıs olmaktan çıkıp insanlaşıyor birden. Onun üzerine bir de hikâye eklensin diye bekliyor Nahit. Faysal onun sormasını beklemeden anlatmayı sürdürüyor. “Deir Yasinliyim.” deyince Nahit’i boşluktan bir ifade ile buluyor karşısında. “Deir Yasin, Kudüs yakınlarında eski bir köydür.” Faysal, diline zikir ettiği köyünün adının yabancı bir memlekette görüştüğü avukatı tarafından bilinmemesine içerlese de belli etmemeye çalışıyor. Devam etmeye niyetli. Nahit görüşmelerinde çoğu zaman müvekkillerin hukuki olarak gerekmeyen bilgiler paylaştığını bildiğinden ilkin müdahale etmeyi deniyor ama Faysal susmuş konuşmaya, onun sormadıklarını da anlatıyor yine de. Nahit’in onu dinlemez bir sıkıntıyla evrakları karıştırdığını görünce “Ben sınır dışı edilmek istiyorum, dava açmayacağım Avukat Bey. Ama size hikâyemi sonuna kadar anlatmam gerek.” diye açıyor ağzını. Nahit listesinden bir ismin eksilmesine pek aldırmış eder

gibi durmuyor. “İnanın dinlemeyi çok isterim ancak hiç vaktimiz yok. Siz dışarı buyurun. Sıradaki şahsı alalım.” diyerek kapıyı işaret edince Faysal gülümsüyor. Nahit adamın oyalaması yetmezmiş gibi gülen tavrına tahammül edemiyor artık. Faysal, “Kapı yerinde yok ki!” diyor. Nahit önündeki evraklardan başını kaldırıncaya buz gibi hakikat yüzüne çarpıyor. Görüşme odasının kapısının olduğu yerde boylu boyunca pürüzsüz bir duvar uzanıyor. Nahit, gözüyle gördüğünü bir kez de dokunarak idrak etmek için ayağa kalkıp iki eliyle kapının olduğu yeri yokluyor. Duvar kusursuz sıvasının üzerine giydirilmiş soğuk boya ile çarpıyor yüzüne aradığı hakikati. Sanki daha önce orada bir kapı olmamış gibi. Nahit kapıdan sonra yönünü odadaki diğer çıkışa veriyor. Altı metre kareden büyük olmayan odada birkaç adımla pencereye varıyor. Vidalar yerli yerinde. Pencerenin kulpunun olduğu yerde ise bir boşlukla bakışıyor. Faysal onun odanın içindeki deveranını gözleri ile takip ediyor. Nihayetinde karşısındaki masaya geri kurulacak mecbur. Nahit az evvel oturduğu sandalyeyi tutup cama doğru canhıraş hamleler savursa da nafiye. Bütün merkez kırılmaz camlarla çevrili. Merkezin güvenlik projesini rast geldikleri bir toplantıda ballandırarak anlatan mimarın söyledikleri geliyor aklına. Kurşun geçirmez bir kafeste şimdi. Sandalyeyi yerine koyuyor. Ceketini, kravatını düzeltiyor. Bunları yaparken sanki hiç odada yokmuş gibi kendisine soru sorma ihtiyacı hissetmediği Faysal’a dönüyor bu kez. “Ne oluyor burada?” Faysal eliyle sandalyesine oturmasını işaret ediyor. Nahit’in içinde kısıp kalan kuş, uçmak için kurşungeçirmez kafesini zorluyor. Oturmaya da direniyor bundan. “Bana bak, derdin ne bilmiyorum ama sen girmeden önce burada bir kapı vardı. Sonra sen girdin ve sonra birden kapı duvar. Nasıl bir oyunsa bu oynadığın, hiç keyif vermiyor bunu bil!” Faysal iki elini yanına açıp bir dahlinin olmadığına onu ikna etmeye çalışıyor. “Kapı yok olduğunda ben de sizi gibi burada oturuyordum. Ne gibi bir oyun oynayabilirim ki?” Nahit bıkmıyor çabalamaktan, bu defa iki eliyle kavrayabildiği masayı az evvel kapının olduğu tarafa doğru sürüklüyor. Kapının olduğu yere masayla sert hamleler sürerken sesler odanın içindeki boşlukta yutuluyor. Sağır odada Faysal, Nahit’in az daha yorulmasını bekliyor. Nahit masayı bir kenarda bırakıp dışarıdan içerinin görünmediğini bildiği hâlde pencereye tekrar yöneliyor. Merkezin bahçesinde uzanıp bahar güneşini yalayan kedi ile köpek onu fark etmiyor bile. Masayı, sandalyeyi yüklenen kolları takattan kesiliyor iyice. Faysal’ı karşısında sakince beklerken görünce yine kabarcak oluyor öfkesi. Ama bedeni izin vermiyor. Uslu bir çocuk edasında kuruluyor sandalyesine kendiliğinden. “Bir hikâye dinlemeye razı olmak için bu kadar yorulmanız gerekmezdi hâlbuki.” Nahit, Faysal’ın söyledik-